

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 13 Μαΐου 2022
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0147(COD)

9053/22
ADD 4

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Μαΐου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2022) 142 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την κατάργηση της οδηγίας 2002/65/ΕΚ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2022) 142 final.

συνημμ.: SWD(2022) 142 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.5.2022
SWD(2022) 142 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

[...]

που συνοδεύει το έγγραφο

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις
χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την
κατάργηση της οδηγίας 2002/65/ΕΚ**

{COM(2022) 204 final} - {SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά την επανεξέταση της οδηγίας 2002/65/EK σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές.
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
Τα βασικά προβλήματα είναι τα εξής: 1) έλλειψη συνοχής και υποβάθμιση της σημασίας της οδηγίας λόγω αλληλεπικάλυψης με την ειδική ανά προϊόν και με την οριζόντια νομοθεσία· 2) οι καταναλωτές που χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες με μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας δεν προστατεύονται επαρκώς και αντιμετωπίζουν κίνδυνο ζημίας (περιορισμένη ενημέρωση καταναλωτών για τα βασικά στοιχεία και το κόστος ορισμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, μη ικανοποιητική χρήση του δικαιώματος υπαναχώρησης, νέες πρακτικές αγοράς με τις οποίες μοτίβα συμπεριφοράς καταναλωτών γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης)· και 3) δεν έχει επιτευχθεί πλήρως η ανταγωνιστικότητα της ενιαίας αγοράς για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που πωλούνται με μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Τα προβλήματα οφείλονται κυρίως στα εξής: κανονιστικό πλαίσιο με το οποίο δεν επιτυγχάνεται ασφάλεια δικαίου· συμπεριφορικές μεροληψίες τις οποίες εκμεταλλεύονται οι πάροχοι χρηματοοικονομικών υπηρεσιών· και εμπόδια στην πιθανή αύξηση της διασυνοριακής παροχής χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι συνέπειες των εν λόγω προβλημάτων για τους καταναλωτές είναι οι εξής: ζημία σε περίπτωση αγοράς μη ικανοποιητικού προϊόντος· έλλειψη επαρκούς εμπιστοσύνης η οποία συνιστά βασικό στοιχείο για τη χρήση χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, τόσο στη χώρα καταγωγής του καταναλωτή στην ΕΕ όσο και/ή σε διασυνοριακό επίπεδο· και, ως εκ τούτου, απώλεια ευημερίας. Οι συνέπειες για τις επιχειρήσεις είναι οι εξής: άνισοι όροι ανταγωνισμού· πρόσθετο κόστος συμμόρφωσης και απώλεια ευημερίας λόγω έλλειψης αξιοποίησης του δυναμικού της ενιαίας αγοράς. Εάν δεν αναληφθεί δράση, η παρούσα κατάσταση θα εξακολουθήσει να ισχύει.
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
Οι γενικοί στόχοι της επανεξέτασης της οδηγίας είναι 1) εξορθολογισμός του κανονιστικού πλαισίου, με διασφάλιση περισσότερης σαφήνειας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών· 2) μείωση της ζημίας και διασφάλιση υψηλού και συνεκτικού επιπέδου προστασίας για καταναλωτές που αγοράζουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εξ αποστάσεως· και 3) διευκόλυνση της διασυνοριακής παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και της ανταγωνιστικότητας της ενιαίας αγοράς. Αυτό συνάδει με τους αρχικούς στόχους της οδηγίας.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
Η αναθεώρηση θα έχει ως αποτέλεσμα σαφέστερο νομοθετικό πλαίσιο με το οποίο θα επιτυγχάνεται ασφάλεια δικαίου, με παράλληλη διαφύλαξη του χαρακτηριστικού της οδηγίας ως «διχτυού ασφαλείας». Η κατοχύρωση οριζόντιων δικαιωμάτων για τους καταναλωτές τα οποία καλύπτουν υφιστάμενες και μελλοντικές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που εμφανίζονται στην αγορά μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε επίπεδο ΕΕ.
B. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
Οι επιλογές που αξιολογήθηκαν ήταν οι εξής: Επιλογή 0: μη πραγματοποίηση αλλαγής πολιτικής· Επιλογή 1:

κατάργηση της οδηγίας και λήψη μη κανονιστικών μέτρων· **Επιλογή 2:** συνολική αναθεώρηση· **Επιλογή 3α:** σχετικές διατάξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο της οριζόντιας νομοθεσίας· και **επιλογή 3β:** σχετικές διατάξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο της ειδικής ανά προϊόν νομοθεσίας. Με βάση την εκτίμηση επιπτώσεων, η προτιμώμενη επιλογή θα ήταν η **επιλογή 3α: κατάργηση, εκσυγχρονισμός των σχετικών δικαιωμάτων και προσθήκη αυτών στην οριζόντια νομοθεσία**, και συγκεκριμένα στην οδηγία 2011/83/ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών (οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών).

Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Οι οργανώσεις καταναλωτών κατά κανόνα προτιμούν τη συνολική αναθεώρηση της οδηγίας (επιλογή 2), αλλά θα μπορούσαν να δεχθούν την κατάργηση και την προσθήκη των σχετικών διατάξεων της οδηγίας στην οριζόντια νομοθεσία (επιλογή 3α). **Οι πάροχοι χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και οι επιχειρηματικές ενώσεις** προτιμούν το βασικό σενάριο ή την επιλογή 3β (να τεθούν δηλαδή τα δικαιώματα των καταναλωτών στο πλαίσιο της ειδικής ανά προϊόν νομοθεσίας). **Οι δημόσιες αρχές** πιστεύουν ότι η καλύτερη επιλογή είναι να ενσωματωθούν μέρη της οδηγίας στην οριζόντια νομοθεσία (επιλογή 3α).

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή αποτελεί **αποτελεσματικό** τρόπο επίτευξης των ειδικών στόχων, ενώ είναι παράλληλα **αποδοτική**, ιδίως για τους καταναλωτές, και διασφαλίζει υψηλό επίπεδο **συνοχής**. Η επιλογή αναμένεται να έχει συνολικά θετικό αντίκτυπο στην **εμπιστοσύνη των καταναλωτών** με τη θέσπιση νέων κανόνων για τον τρόπο και τον χρόνο κατά τον οποίο θα πρέπει να παρέχεται ενημέρωση στους καταναλωτές, καθώς και με τον περιορισμό των πρακτικών με τις οποίες μοτίβα συμπεριφοράς γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης, όπως η χρήση προεπιλεγμένων επιλογών. Με την εν λόγω επιλογή θα εκσυγχρονιστεί επίσης το δικαίωμα υπαναχώρησης, καθώς θα απλουστευτεί η άσκησή του. Η επιλογή θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο στη **μείωση της ζημίας των καταναλωτών (170-210 εκατ. EUR κατ' ελάχιστον)**.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η υιοθέτηση της προτιμώμενης επιλογής θα έχει ως αποτέλεσμα πρόσθετες, **εφάπαξ και επαναλαμβανόμενες δαπάνες** για τις επιχειρήσεις. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι βάσει των μέτρων που θα ληφθούν στο πλαίσιο της εν λόγω επιλογής πολιτικής, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εξοικειωθούν με τη βελτιωμένη οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών, να προσαρμόσουν τα συστήματα ΤΠ που διαθέτουν, να εκπαιδεύσουν το προσωπικό, καθώς και να επικαιροποιήσουν τους ιστότοπους και τις συμβάσεις τους. Μετά την αρχική εφαρμογή των αλλαγών, δεν αναμένεται σημαντική αύξηση των επαναλαμβανόμενων δαπανών. Η εν λόγω επιλογή συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις κόστος περίπου **19 εκατ. EUR**.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα;

Σύμφωνα με την ανάλυση της υποστηρικτικής μελέτης και τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) δεν θα πρέπει να επηρεάζονται δυσανάλογα σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Τα κύρια είδη επιπτώσεων που προσδιορίζονται στην παρούσα εκτίμηση ισχύουν επίσης αναλογικά για τις ΜΜΕ.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Η προτιμώμενη επιλογή συνεπάγεται ορισμένες **εφάπαξ και επαναλαμβανόμενες δαπάνες για τις εθνικές αρχές**. Οι αρχές, κατά τη διάρκεια του σταδίου θέσπισης, θα επιβαρυνθούν με δαπάνες τόσο για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο όσο και για την εφαρμογή, αλλά αυτές δεν θα είναι υπερβολικά επαχθείς, δεδομένου ότι οι

νέες διατάξεις είναι ελάχιστες. Θα προκύψουν πρόσθετες δαπάνες παρακολούθησης και επιβολής λόγω της θέσπισης νέων κανόνων, όπως για παράδειγμα απαγόρευση των προκαθορισμένων επιλογών και προσαρμογή των κανόνων παρουσίασης για διάφορους διαύλους διανομής.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;
Η πρωτοβουλία αναμένεται να επιφέρει απλούστευση του νομικού πλαισίου με την κατάργηση της οδηγίας και με παράλληλη διατήρηση του χαρακτηριστικού αυτής ως «διχτυού ασφαλείας», καθώς και με προσθήκη σχετικών άρθρων της οδηγίας στην ισχύουσα νομοθεσία για τους καταναλωτές. Η εφαρμογή ορισμένων κανόνων της ισχύουσας οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών θα ωφελήσει επίσης την εφαρμογή των νέων κανόνων για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές.
Αναλογικότητα;
Η προτιμώμενη επιλογή δεν θα υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων. Η πρωτοβουλία καλύπτει μόνον ό,τι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιτύχουν μεμονωμένα και μόνον τους τομείς στους οποίους η διοικητική επιβάρυνση και το κόστος είναι ανάλογα προς τους ειδικούς και γενικούς επιδιωκόμενους στόχους.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;
Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την υλοποίηση της πολιτικής που επιλέγεται, αν εγκριθεί, μετά την έγκριση αυτής. Ένας κατάλογος δεικτών παρακολούθησης στην εκτίμηση επιπτώσεων θα χρησιμεύσει ως βάση για την επόμενη αξιολόγηση.